

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. joulukuuta 2023
(OR. en)

15885/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 58
RELEX 1375

EHDOTUS PÖYTÄKIRJAKSI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO
(ulkoasiat/kehitys)
21. marraskuuta 2023

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Ajankohtaiset aiheet¹

Neuvosto käsitteli seuraavia aiheita:

- EU:n tuki Ukrainan jälleenrakentamiselle
- Kehitysyhteistyö Palestiinan kanssa
- Komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteinen väliraportti sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2021–2025 (GAP III) täytäntöönpanosta
- 17.–18. heinäkuuta 2023 Brysselissä pidetyn EU:n ja Kiinan huippukokouksen jatkotoimet

4. Team Europe -yhteistyö monimutkaisissa ympäristöissä

Afrikassa

Keskustelu

Neuvosto kävi asiasta keskustelun.

5. Muut asiat

- Neuvosto pani tyytyväisenä merkille komission antamat tiedot EU:n ja AKT-järjestön uuden kumppanuussopimuksen, Samoan sopimuksen, allekirjoittamisesta.
- Neuvosto pani merkille komission antamat tiedot ensimmäisen Brysselissä 25.–26. lokakuuta 2023 järjestetyn Global Gateway -foorumin tuloksista.

¹ Mukaan lukien epävirallinen keskustelu Maailmanpankkiryhmän puheenjohtajan kanssa (videoneuvotteluna)

Lausumat asiakirjassa 15546/23 oleviin muita kuin lainsäädäntöasioita koskeviin A-kohtiin**A-kohta 3:****Päätelmät Team Europe -lähestymistavasta**
*Hyväksyminen***PUOLAN LAUSUMA**

”Naisten ja miesten tasa-arvo on kirjattu perusoikeutena Euroopan unionin perussopimukseen. Puolan kansallinen oikeusjärjestys takaa naisten ja miesten tasa-arvon kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sekä Euroopan unionin perusarvojen ja periaatteiden mukaisesti.

Näin ollen Puola tulkitsee ilmauksen ”gender equality” tarkoittavan naisten ja miesten tasa-arvoa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan, 153 artiklan ja 157 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Vaikka Puola yhtyy yhteisymmärrykseen neuvoston päätelmistä, se ei pidä sen edellä mainittuja kohtia hyväksytyinä sanamuotoina eikä perustana mahdollisille tuleville neuvotteluille.”

A-kohta 4:**Päätelmät sosiaalisesta, vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä**
*Hyväksyminen***PUOLAN LAUSUMA**

”Naisten ja miesten tasa-arvo on kirjattu perusoikeutena Euroopan unionin perussopimukseen. Puolan kansallinen oikeusjärjestys takaa naisten ja miesten tasa-arvon kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sekä Euroopan unionin perusarvojen ja periaatteiden mukaisesti.

Näin ollen Puola tulkitsee ilmauksen ”gender equality” tarkoittavan naisten ja miesten tasa-arvoa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan, 153 artiklan ja 157 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tämän mukaisesti Puola tulkitsee muissakin ilmauksissa niihin sisältyvän englanninkielisen termin ”gender” tarkoittavan termiä ”sex” Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10 artiklan, 19 artiklan 1 kohdan sekä 157 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti.

Vaikka Puola yhtyy yhteisymmärrykseen neuvoston päätelmistä, se ei pidä sen edellä mainittuja kohtia hyväksytyinä sanamuotoina eikä perustana mahdollisille tuleville neuvotteluille.”

A-kohta 5:

Päätelmät Spotlight-aloitteesta (ETT:n erityiskertomus 21/2023) *Hyväksyminen*

PUOLAN LAUSUMA

”Naisten ja miesten tasa-arvo on kirjattu perusoikeutena Euroopan unionin perussopimukseen. Puolan kansallinen oikeusjärjestys takaa naisten ja miesten tasa-arvon kansainvälisten ihmisoikeussopimusten sekä Euroopan unionin perusarvojen ja periaatteiden mukaisesti.

Näin ollen Puola tulkitsee ilmauksen ”gender equality” tarkoittavan naisten ja miesten tasa-arvoa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 3 artiklan sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan, 153 artiklan ja 157 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tämän mukaisesti Puola tulkitsee muissakin ilmauksissa niihin sisältyvän englanninkielisen termin ”gender” tarkoittavan termiä ”sex” Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 10 artiklan, 19 artiklan 1 kohdan sekä 157 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti.

Vaikka Puola yhtyy yhteisymmärrykseen neuvoston päätelmistä, se ei pidä sen edellä mainittuja kohtia hyväksytyinä sanamuotoina eikä perustana mahdollisille tuleville neuvotteluille.”

UNKARIN LAUSUMA

”Kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelma ja Pekingin toimintaohjelma hyväksyttiin huomattavan yksimielisesti. Toimintaohjelmien mukaan ihmisoikeudet ovat kehityksen ytimessä, ja ohjelmien hyväksymisen jälkeen onkin edistytty merkittävästi terveyden, sukupuolten tasa-arvon ja koulutuksen alalla. Nämä alat ovat keskeisessä asemassa kestävän kehityksen toimintaohjelmassa (Agenda 2030), jonka perusperiaatteita ovat ihmisoikeuksien ja ihmisarvon yleismaailmallinen kunnioittaminen, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, oikeus, tasa-arvo ja syrjimättömyys.

Unkari haluaa edelleen sitoutua ihmisoikeuksien edistämiseen, naisten oikeudet mukaan lukien. Unkari on sitoutunut vahvasti toteuttamaan kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelmaa sekä Pekingin toimintaohjelmaa samoin kuin kestävän kehityksen toimintaohjelmaa 2030, jotka ovat keskeinen viitekehys myös seksuaaliterveyden, lisääntymisterveyden ja lisääntymisoikeuksien alalla.

Termille ”seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet” ja siihen liittyville käsitteille, kuten ”seksuaalioikeuksille” ja ”kattavalle seksuaalikasvatukselle” ei ole sovittu yhteistä määritelmää kansainvälisesti eikä myöskään Euroopan unionin tasolla. Unkari tulkitsee ja edistää näitä asioita Agenda 2030 -toimintaohjelman, kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin toimintaohjelman ja Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman puitteissa oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti. Edellä mainitut termit ja kysymykset tulkitaan vastaavasti *Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa 21/2023 naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan lopettamiseen tähtäävästä Spotlight-aloitteesta.*”

**Päätelmät EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen
välisistä suhteista**
Hyväksyminen

A-kohta 7:

BULGARIAN LAUSUMA

”Bulgaria pitää EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen suhteiden kehittämistä ja syventämistä erittäin tärkeänä ja haluaa siksi ilmaista tukensa ehdotukselle neuvoston päätelmiksi EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen välisistä suhteista.

Bulgarian perustuslakituomioistuin hyväksyi vuonna 2018 päätöksen, jonka mukaan naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevalla Euroopan neuvoston yleissopimuksella (Istanbulin yleissopimus) otetaan käyttöön sukupuolen käsitteeseen liittyviä oikeudellisia käsitteitä, jotka ovat ristiriidassa Bulgarian perustuslain pääperiaatteiden kanssa. Vuonna 2021 Bulgarian tasavallan perustuslakituomioistuin antoi toisen päätöksen, jossa selvennetään, että perustuslaissa käytettyä käsitettä ’sukupuoli’ voidaan tulkita ainoastaan sen biologisessa merkityksessä.

Näin ollen edellä mainittujen perustuslakituomioistuimen päätösten mukaisesti Bulgarian tasavalta toteaa, että se ei voi hyväksyä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa tarkoitettua sukupuolen käsitettä tai siinä esitettyä sukupuoleen perustuvaa lähestymistapaa tai mitään muuta asiakirjaa, joka pyrkii erottamaan biologisen sukupuolen (nainen ja mies, engl. sex) ja sukupuolen sosiaalisena rakenteena (engl. gender) toisistaan. Lisäksi vakaa käsityksemme on, että neuvoston olisi Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja perusoikeuksiin liittyviä kysymyksiä käsitellessään käytettävä perusoikeuskirjan terminologiaa.”